

Na temelju članka 86. stavak 2. točka 43. Zakona o tržištu električne energije (NN br. 111/2021) i članka 29. Statuta društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. (Posl.br.: OU-375/2022 od 6. travnja 2022. godine), te uz prethodnu suglasnost Hrvatske energetske regulatorne agencije, Klasa: [●], Urbroj: [●] od [●], Uprava društva Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. na [●] sjednici održanoj [●] donijela je

PRAVILA NESTANDARDNIH USLUGA OPERATORA PRIJENOSNOG SUSTAVA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilima uređuju se:

- obračun nestandardnih usluga
- kategorije i popis nestandardnih usluga
- cjenik nestandardnih usluga
- nadzor na primjenom ovih Pravila.

Članak 2.

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d. (dalje u tekstu: HOPS) donosi ova Pravila na temelju i u skladu s propisima kojima se uređuje tržište električne energije, prostorno uređenje i gradnja te drugim propisima relevantnim za djelatnost operatora prijenosnog sustava.

Članak 3.

Sastavni dio ovih Pravila su:

Prilog 1 – Popis nestandardnih usluga

Prilog 2 – Cjenik nestandardnih usluga

Članak 4.

- (1) Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima imaju značenja utvrđena zakonima Republike Hrvatske kojima se uređuje energetski sektor, regulacija energetskih djelatnosti, tržište električne energije, kao i propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona.
- (2) Ako kontekst ne ukazuje na drugačije:
 - jednina ukazuje na množinu i obrnuto
 - naslovi su stavljeni samo radi lakšeg čitanja i nemaju pravnog značaja
 - svako pozivanje na bilo koju zakonsku odredbu uključuje i bilo koju promjenu zakonske odredbe onda kada ona stupi na snagu.
- (3) Uz izraze iz stavka 1. ovog članka, pojedini izrazi u smislu ovih Pravila imaju sljedeće značenje:
 - *nestandardna usluga* - usluga koju HOPS pruža odnosno izvršava korisniku usluge u opsegu i pod uvjetima te po cijenama iz ovih Pravila, koja nije sadržana u naknadi za korištenje prijenosne mreže, naknadi za priključenje na prijenosnu mrežu ili naknadi za povećanje priključne snage na postojećem priključku

- *standardna usluga* - pridjeljiva ili nepridjeljiva usluga iz područja nadležnosti i odgovornosti HOPS-a, koju HOPS pruža odnosno izvršava na temelju i u skladu s odredbama mjerodavnih zakonskih i podzakonskih akata, koja je sadržana u naknadi za korištenje prijenosne mreže, naknadi za priključenje na prijenosnu mrežu ili naknadi za povećanje priključne snage na postojećem priključku
- *korisnik usluge* – pravna ili fizička osoba kojoj, na njezin zahtjev odnosno zbog njezinog postupanja ili propuštanja postupanja, HOPS pruža odnosno izvršava nestandardnu uslugu
- *korisnik prijenosne mreže* – korisnik usluge, koji je s HOPS-om sklopilo ugovor o korištenju mreže u svrhu predaje električne energije u prijenosnu mrežu ili u svrhu preuzimanja električne energije iz prijenosne mreže.

(4) Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol, osim ako iz smisla pojedine odredbe ne proizlazi drukčije.

II. OBRAČUN NESTANDARDNIH USLUGA

Članak 5.

- (1) Nestandardne usluge koje HOPS pruža odnosno izvršava korisnicima usluge, koje se ne obračunavaju niti naplaćuju na temelju i u skladu s posebnim ugovorima, obračunavaju se i naplaćuju u skladu s ovim Pravilima.
- (2) HOPS je nestandardne usluge dužan obračunati korisnicima usluge pod istim uvjetima, na nepristran i razvidan način utemeljen na objektivnim i realnim troškovima koji ne uključuju troškove koji mogu proizaći uslijed eventualne nedjelotvornosti HOPS-a.

Članak 6.

- (1) Pružanje odnosno izvršenje nestandardnih usluga u skladu s odredbama poreznih i računovodstvenih propisa, smatraju se transakcijama koje su predmet oporezivanja.
- (2) HOPS je kao porezni obveznik dužan korisniku usluge obračunati svaku pruženu odnosno izvršenu nestandardnu uslugu.

III. KATEGORIJE I POPIS NESTANDARDNIH USLUGA

Članak 7.

Nestandardne usluge koje HOPS pruža odnosno izvršava korisnicima usluga podijeljene su u sljedeće kategorije:

- I. Nestandardne usluge koje se pružaju na zahtjev korisnika usluge
- II. Nestandardne usluge koje se izvršavaju na temelju postupanja ili propuštanja postupanja korisnika usluge, radi sprječavanja negativnih posljedica i šteta po HOPS i elektroenergetski sustav u cjelini ili u slučaju potrebe/nužnosti.

Članak 8.

- (1) Popis nestandardnih usluga nalazi se u Prilogu 1. ovih Pravila te navodi opseg i uvjete pružanja odnosno izvršenja nestandardnih usluga, a donosi se na temelju kategorija nestandardnih usluga iz prethodnog članka ovih Pravila.
- (2) Za pružanje usluga koje se po svojoj naravi smatraju nestandardnim uslugama, a koje nisu iskazane u Prilogu 1. ovih Pravila, HOPS će s korisnikom usluge sklopiti poseban ugovor ili sporazum kojim će se regulirati međusobni odnos, cijena te opseg i uvjeti pružanja usluga.

IV. CJENIK NESTANDARDNIH USLUGA

Članak 9.

- (1) Cjenik nestandardnih usluga naveden je u Prilogu 2. ovih Pravila.
- (2) Cijene nestandardnih usluga koje se pružaju odnosno izvršavaju izvan teritorija Republike Hrvatske nisu obuhvaćene Prilogom 2. ovih Pravila i obračunavaju se na temelju stvarnog troška.

Članak 10.

- (1) Izračun cijena nestandardnih usluga koje su navedene u Prilogu 1. ovih Pravila temelji se na izračunima:
 - a) procijenjenog troška ili
 - b) stvarnog troška.
- (2) Procijenjeni trošak obuhvaća troškove utemeljene na osnovi unaprijed poznatih realno procijenjenih i prihvatljivih tržišnih cijena materijala i zakupa ili najma prostora, troškova uporabe vozila, radnih strojeva i opreme, troškova trećih osoba koje su nezaobilazne u ostvarenju nestandardnih usluga te jediničnih cijena očekivanih sata rada u skladu s realnim iskustvenim normativima i standardima radnog vremena.
- (3) Stvarni trošak obuhvaća troškove utemeljene na osnovi ostvarenih cijena proizašlih iz postupaka provedenih sukladno propisima kojima se uređuje javna nabava ili javnim nadmetanjima, stvarnih troškova zakupa ili najma prostora, stvarnih troškova uporabe vozila, radnih strojeva i opreme, stvarnih troškova trećih osoba koje su nezaobilazne u ostvarenju nestandardnih usluga i stvarno ostvarenog utroška sati rada, kao i ostalih stvarnih troškova, koji nisu unaprijed poznati niti ih je moguće realno niti prihvatljivo procijeniti te obuhvaća nestandardne usluge koje se ne obračunavaju na temelju procijenjenog troška.

Članak 11.

- (1) Cijene nestandardnih usluga iskazane u Prilogu 2. ovih Pravila prikazane su u jediničnoj cijeni po jedinici mjere koja se za pojedinu nestandardnu uslugu primjenjuje te ne uključuju iznos poreza na dodanu vrijednost.
- (2) Ukupna cijena bez poreza na dodanu vrijednost pojedine pružene odnosno izvršene nestandardne usluge koja se obračunava na temelju procijenjenog troška računa se kao umnožak jedinične cijene s utroškom po jedinici mjere primjenjive za pojedinu nestandardnu uslugu, te se naplaćuje prije ili nakon pružanja odnosno izvršenja nestandardne usluge u skladu s Prilogom 2. ovih Pravila.
- (3) Ukupna cijena bez poreza na dodanu vrijednost pojedine pružene odnosno izvršene nestandardne usluge koja se obračunava na temelju stvarnog troška predstavlja zbroj ukupnih troškova ostvarenih za realizaciju pojedine nestandardne usluge, a računa se kao umnožak jedinične cijene s ukupnim utroškom po jedinici mjere primjenjive za pojedinu nestandardnu uslugu i izračunava se za svaki pojedini slučaj pružene odnosno izvršene nestandardne usluge, te se naplaćuje nakon pružanja odnosno izvršenja nestandardne usluge, pri čemu HOPS može, u skladu s Prilogom 2. ovih Pravila zahtijevati plaćanje predujma prije pružanja odnosno izvršenja pojedine nestandardne usluge u iznosu koji odgovara predviđenoj ukupnoj cijeni ili dijelu ukupne cijene pojedine nestandardne usluge koja se obračunava na temelju stvarnog troška.

Članak 12.

- (1) Kod naplate nestandardne usluge iskazane na temelju procijenjenog troška u Prilogu 2. ovih Pravila prije pružene odnosno izvršene usluge, HOPS će korisniku usluge ispostaviti poziv na plaćanje ukupne cijene nestandardne usluge.
- (2) Za plaćanje predujma kod nestandardne usluge iskazane na temelju stvarnog troška u Prilogu 2. ovih Pravila prije pružene odnosno izvršene usluge, HOPS će korisniku usluge ispostaviti poziv na plaćanje predviđene ukupne cijene ili dijela ukupne cijene nestandardne usluge.
- (3) HOPS će korisniku usluge nakon pružene odnosno izvršene nestandardne usluge ispostaviti račun.
- (4) Rok za plaćanje novčane obveze proizašle na temelju ovih Pravila ne može biti duži od 30 dana od dana primitka poziva na plaćanje odnosno računa.
- (5) Porez na dodanu vrijednost obračunava se i iskazuje u skladu s važećim mjerodavnim zakonskim odredbama.

Članak 13.

- (1) Nestandardne usluge koje se pružaju odnosno izvršavaju na zahtjev korisnika prijenosne mreže zbog neispravnosti iz područja odgovornosti HOPS-a ne naplaćuju se u slučajevima kada se pružanjem odnosno izvršenjem nestandardne usluge utvrdi opravdanost zahtjeva i odgovornost HOPS-a.
- (2) Nestandardne usluge na koje se primjenjuje odredba iz prethodnog stavka ovog članka posebno su označene u Prilogu 2. ovih Pravila.

V. NADZOR NAD PRIMJENOM PRAVILA

Članak 14.

- (1) HOPS je dužan kontrolirati kvalitetu u pružanju odnosno izvršavanju nestandardnih usluga u skladu s posebnim propisima i pravilima struke, vodeći računa o sigurnosti i ravnopravnosti te jednakom postupanju prema svim korisnicima usluga.
- (2) U slučaju potrebe za izmjenom Priloga 1. odnosno Priloga 2. ovih Pravila tijekom razdoblja primjene ovih Pravila uslijed promjena mjerodavne regulative odnosno značajnih promjena troškova na kojima se temelje cijene nestandardnih usluga, isto će se provesti izmjenom ili dopunom ovih Pravila uz prethodnu suglasnost Hrvatske energetske regulatorne agencije.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovih Pravila dovršit će se sukladno Pravilima nestandardnih usluga Hrvatskog operatora prijenosnog sustava (Odluka broj: 96.10.15. od 24. ožujka 2015. godine) i Pravilima o izmjenama i dopunama Pravila nestandardnih usluga Hrvatskog operatora prijenosnog sustava od 19. siječnja 2019. godine.

Članak 16.

Stupanjem na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila nestandardnih usluga Hrvatskog operatora prijenosnog sustava (Odluka broj: 96.10.15. od 24. ožujka 2015. godine) i Pravila o izmjenama i dopunama Pravila nestandardnih usluga Hrvatskog operatora prijenosnog sustava od 19. siječnja 2019. godine.

Članak 17.

Ova Pravila stupaju na snagu dana 1. 2023., a 15 dana prije dana stupanja na snagu objavit će se na internetskim stranicama HOPS-a.

KLASA:
UR.BROJ:

XXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

JAVNO SAVJETOVANJE